

**Federaal Agentschap
voor de Veiligheid
van de Voedselketen**

DG Controlebeleid
Directie Diergezondheid
en Veiligheid van de
Dierlijke Producten
Sectie TSE & ABP
WTC III

Simon Bolivarlaan, 30
B-1000 Brussel
Tel. 02 208 34 11
Fax 02 208 33 37

info@favv.be
www.favv.be

**Omzendbrief aan de Dames en Heren
Exploitanten van de slachthuizen voor
slachtdieren**

Correspondent : Dr Lic. Michel GOUFFAUX

Telefoon : 02 208 38 52

Fax : 02 208 38 66

E-mail : michel.gouffaux@favv.be

Uw brief van

Uw kenmerk

Ons kenmerk

Bijlagen

Datum

PCCB/S2/MGX/PPS/86587

3

14 februari 2005

Betreft : Opsporing van overdraagbare spongiforme encefalopathieën bij schapen en geiten door snelle diagnostische tests in de slachthuizen.

Deze omzendbrief vervangt de ministeriële omzendbrief betreffende hetzelfde onderwerp, op datum van 12 mei 2003 en met referentie 30/I/SA/BSE/MGX/AT/119491, en heft deze op.

De aanpassingen aan de tekst zijn hoofdzakelijk het gevolg van wijzigingen die, sedert de publicatie van de voorgaande versie, aangebracht werden in Verordening (EG) Nr. 999/2001 van het Europees Parlement en de Raad van 22 mei 2001, en betreffen de volgende elementen :

1. Actualisering van de opsporing van OSE bij schapen in functie van de bepalingen van het ministerieel besluit van 15 januari 2004 tot vaststelling van bepaalde maatregelen ter uitroeiing van overdraagbare spongiforme encefalopathieën.
2. Intensievere opsporing van OSE bij geiten, voornamelijk met het oog op een snellere vaststelling van de aanwezigheid van BSE bij deze diersoort : de snelle diagnostische test wordt verplicht bij alle geslachte geiten die ouder zijn dan achttien maanden.
3. Invoering van een systematisch onderzoek, via tussenkomst van het nationaal referentielaboratorium, voor stamtypering van de prionen verantwoordelijk voor OSE bij schapen en geiten, en dit met het oog op de opsporing van atypische gevallen en de differentiatie van BSE van scrapie.
4. Bewaring in het slachthuis van de koppen van de geteste dieren, met het oog op het uitvoeren van de noodzakelijke onderzoeken op hersenmateriaal van deze dieren waarbij het resultaat van de snelle diagnostische test ongunstig is, in het kader van de opsporing van atypische gevallen en van de differentiatie van BSE van scrapie.
5. Aanpassen van de tekst zodat hij van toepassing blijft ongeacht de te testen diersoort (monsterneming op te testen populatie varieert in functie van de diersoort en kan wijzigen in de tijd) en het al dan niet verplicht zijn van de snelle diagnostische test.
6. In overeenstemming brengen van de procedure voor het verzamelen van de monsters en de verdeling ervan over de laboratoria met deze die van toepassing is in het kader van de opsporing van OSE bij runderen.
7. De instructies die gericht zijn aan de keurders, zijn overgebracht naar een specifieke dienstnota van de Administratie van de Controle van het Agentschap.

Laatst gewijzigd door de administratieve omzendbrief van 28 juni 2007, met referentie PCCB/S2/JHS/PPS/171106. De wijzigingen zijn aangeduid door een streep in de linkermarge naast de tekst.

De Verordening (EG) Nr. 999/2001 van het Europees Parlement en de Raad van 22 mei 2001 houdende vaststelling van voorschriften inzake preventie, bestrijding en uitroeiing van bepaalde overdraagbare spongiforme encefalopathieën, laatst gewijzigd bij Verordening (EG) nr. 214/2005 van de Commissie van 9 februari 2005 tot wijziging van bijlage III bij Verordening (EG) nr. 999/2001 van het Europees Parlement en de Raad wat betreft het toezicht op overdraagbare spongiforme encefalopathieën bij geiten, stelt een versterkt epidemiologisch toezicht in op overdraagbare spongiforme encefalopathieën (OSE) bij schapen en geiten.

Dit toezicht gebeurt onder meer door het uitvoeren van snelle diagnostische tests voor de opsporing van OSE's in de slachthuizen.

Deze opsporing gaat gepaard met een systematisch onderzoek, via tussenkomst van het nationaal referentielaboratorium, voor stamtypering van de prionen verantwoordelijk voor de gevallen van OSE die aan de hand van een snelle diagnostische test geïdentificeerd werden, en dit met het oog op de opsporing van atypische gevallen en de differentiatie van BSE en scrapie.

Bij schapen gaat deze opsporing gepaard met de bepaling van het genotype, in relatie met de resistentie tegen scrapie.

Deze omzendbrief bevat de dienstinstructies betreffende dit toezicht in de slachthuizen.

Deze omzendbrief is van toepassing ongeacht de andere van kracht zijnde dienstinstructies met betrekking tot het passief epidemiologisch toezicht op OSE's (opsoren van klinische tekens meer bepaald bij het gezondheidsonderzoek vóór het slachten), en het verwijderen van gespecificeerd risicomateriaal.

1. Betrokken dieren.

- a) Het epidemiologisch toezicht wordt uitgevoerd door snelle diagnostische tests op OSE's, hierna "snelle tests" genoemd, op monsters genomen van schapen en geiten ouder dan achttien maanden of waarvan meer dan twee blijvende snijtanden door het tandvlees zijn gebroken.

De steekproefgrootte van de in de slachthuizen te bemonsteren populatie van kleine herkauwers is voor elke lidstaat bepaald door de Europese Commissie in functie van de grootte van de populatie en de prevalentie van OSE in de respectieve lidstaten.

Voor België is de steekproefgrootte van de jaarlijks te testen dierpopulatie vanaf 1 juli 2007 de volgende :

Diersoort/leeftijd	Aantal
Schapen > 18 maanden	geen
Geiten > 18 maanden	geen

Indien de totaliteit van een bepaalde dierpopulatie bemonsterd moet worden, dan wordt de snelle test aangeduid als zijnde "**verplicht**".

Indien niet alle dieren in een bepaalde dierpopulatie bemonsterd moeten worden, dan wordt de snelle test aangeduid als zijnde "**niet verplicht**". In dat geval moet het monster representatief zijn voor het gebied, het seizoen, de diersoort, het ras, de leeftijd, het productietype en het beslag ; het bestaat voor zover mogelijk uit 80 % inheemse dieren en 20% dieren afkomstig uit andere Lidstaten of uit derde landen.

- b) Los van het toezicht dat uitgeoefend wordt overeenkomstig de bepalingen in punt a) moet tevens een snelle test uitgevoerd worden op elk schaap dat naar het slachthuis gevoerd wordt zoals bedoeld in artikel 2, §10 van het ministerieel besluit van 15 januari 2004 tot vaststelling van bepaalde maatregelen ter uitroeiing van overdraagbare spongiforme encefalopathieën, zoals gewijzigd door het ministerieel besluit van 6 september 2004, en waarvoor de inspecteur van de Administratie van de Controle een vervoersdocument heeft afgeleverd waarop vermeld is dat een snelle test dient te worden uitgevoerd.

Ook in dit geval wordt de snelle test aangeduid als zijnde "**verplicht**".

2. Opsporingsmodaliteiten - laboratoriumonderzoeken.

De opsporing gebeurt door middel van een snelle test die zo vlug mogelijk na de slachting wordt uitgevoerd.

De dieren die aan een snelle test onderworpen zijn, mogen enkel na een negatief of “gunstig” resultaat van deze snelle test voor menselijke consumptie geschikt worden verklaard.

In afwachting van de resultaten worden het vlees en de dierlijke bijproducten onder veterinaire toezicht in het slachthuis opgeslagen, volgens de modaliteiten beschreven in punt 4 van deze omzendbrief.

De snelle tests worden in de laboratoria uitgevoerd uitsluitend door middel van de TeSeE test, gecommmercialiseerd door de firma Bio-Rad, die hiervoor een ELISA technologie gebruiken.

De snelle tests worden exclusief uitgevoerd in de zogenoemde “routine” laboratoria die hiervoor door het Agentschap erkend zijn op basis van de bepalingen van het *koninklijk besluit van 29 januari 1996 betreffende de erkenning van de laboratoria die voedingsmiddelen en andere producten ontleden*, en die hun werkzaamheden verrichten overeenkomstig de bepalingen van de vigerende administratieve omzendbrieven met betrekking tot de snelle tests ter opsporing van overdraagbare spongiforme encefalopathieën in de erkende laboratoria.

De lijst van de laboratoria erkend voor de snelle tests bij schapen en geiten is vermeld in BIJLAGE I van deze omzendbrief.

Wanneer de snelle test negatief of “gunstig” is, worden het vlees en de dierlijke bijproducten die onder veterinaire toezicht opgeslagen zijn, vrijgegeven. De keuring kan worden verder gezet.

Wanneer de snelle test positief of “ongunstig” is, wordt het dier officieel van OSE verdacht verklaard. Het vlees en de dierlijke bijproducten worden in beslag genomen en als gespecificeerd risicomateriaal behandeld.

De Administratie van de Controle van het FAVV start een epidemiologisch onderzoek.

Elk positief resultaat van een snelle test wordt in ieder geval ter bevestiging onderzocht door het **Centrum voor Onderzoek in Diergeneeskunde en Agrochemie (CODA)** te Ukkel, het nationaal referentielaboratorium dat aangeduid is in het kader van de bestrijding van overdraagbare spongiforme encefalopathieën.

Deze bevestiging gebeurt door het aanwenden van officiële tests, de “klassieke” tests genoemd. Enkel deze tests worden in aanmerking genomen om officieel de aantasting door OSE te bevestigen. Er zijn in principe vier klassieke tests : het histopathologisch onderzoek, de extractie en het *scrapie*-geassocieerde fibrillenonderzoek of het “SAF”-onderzoek, de immunocytochemie en de Western blot ; deze kunnen worden aangevuld met elk ander laboratoriumonderzoek dat wetenschappelijk erkend is en nuttig geacht wordt.

Gelieve ter informatie te noteren dat er eveneens een tweede snelle test in het CODA wordt uitgevoerd op elk monster waarvan de eerste snelle test positief bleek. Deze tweede snelle test gebeurt louter voor wetenschappelijke en technische doeleinden; met het resultaat ervan wordt geen rekening gehouden bij de in het slachthuis genomen beslissing en wordt niet aan de keurder meegedeeld. De Administratie van de Controle van het FAVV en de “OSE-databank” worden hiervan ingelicht, voor het nodige gevolg.

Indien ten minste één van de klassieke tests positief is, wordt het dier officieel met OSE aangetast verklaard. De Administratie van de Controle wordt op de hoogte gebracht van het resultaat. Het beslag van oorsprong wordt opgeruimd overeenkomstig de bepalingen van voornoemd ministerieel besluit van 15 januari 2004.

Indien ten minste één van de klassieke tests positief is, wordt het dier officieel met OSE aangetast verklaard. De Administratie van de Controle wordt op de hoogte gebracht van het resultaat. Het beslag waarvan het dier afkomstig is, wordt opgeruimd.

Indien geen enkele uitslag van de klassieke tests het resultaat van de snelle test bevestigt, wordt het dier als “vals positief” beschouwd. Er komt geen opruiming.

Indien, om welke reden dan ook, een erkend laboratorium de snelle test niet kan uitvoeren op een monster dat ter analyse werd toevertrouwd, brengt het laboratorium dit monster naar het CODA, dat op zijn beurt de snelle test op hetzelfde monster tracht uit te voeren.

Ingeval deze poging evenmin resultaat oplevert, wordt het monster als “niet-ontleedbaar” beschouwd. Indien de snelle test niet verplicht was, is de uitvoering ervan geen voorwaarde om het vlees voor consumptie geschikt te verklaren en wordt het dier gelijkgesteld aan deze waarbij de snelle test niet hoefde te worden uitgevoerd. Indien de snelle test verplicht was, is de uitvoering ervan een verplichte voorwaarde om het vlees voor consumptie geschikt te verklaren en wordt het dier gelijkgesteld aan deze waarbij de snelle test een ongunstig resultaat opleverde.

De gunstige of ongunstige resultaten van de snelle tests worden aan de keurder in het slachthuis meegedeeld, volgens de modaliteiten beschreven in punt 5 van deze omzendbrief.

De gevolgen van deze resultaten in het slachthuis worden in punt 6 van deze omzendbrief uiteengezet.

De **schapen** waarbij een OSE bevestigd werd, worden aan een genotypering onderworpen via het daartoe genomen bloedmonster voor het onderzoek naar resistentie tegen *scrapie*. Een aantal van de schapen waarvoor bij de snelle test een negatief resultaat werd bekomen, zullen eveneens aan een genotypering worden onderworpen.

Schapen en geiten, waarbij een OSE bevestigd werd, worden onderworpen aan een laboratoriumonderzoek ter differentiatie van *scrapie* en BSE. Dit onderzoek wordt uitgevoerd in het CODA en in buitenlandse laboratoria die speciaal hiervoor erkend zijn door de Europese Commissie.

3. **Bemonstering : monsterneming, identificatie, verpakking, eindverpakking, opslag, vervoer.**

De monsternemingen worden toevertrouwd aan de keurders die hiervoor een speciale vorming hebben genoten en die hiertoe door het hoofd van de PCE werden aangeduid. De instructies betreffende monsterneming die specifiek gericht zijn aan de keurders bevinden zich in een specifieke dienst instructie van de Administratie van de Controle van het Agentschap.

De dieren die aan de snelle test moeten worden onderworpen, worden aangeduid vóór het begin van de slachtverrichtingen.

In afwachting van het resultaat van de snelle test, moet de volledige kop, indien mogelijk in een plastic zak die op afdoende wijze geïdentificeerd is, tezamen met het karkas bewaard worden in een koelkast, zodanig dat, wanneer het resultaat van de snelle test ongunstig is of wanneer vastgesteld wordt dat het monster de uitvoering van een snelle test noch van de klassieke tests toelaat (“niet-analyseerbaar” monster) of wanneer de monsterneming onmogelijk is, de volledige kop naar het CODA kan overgebracht worden, teneinde hiervan een nieuw monster te nemen voor de uitvoering van de snelle test en/of klassieke tests.

In afwachting van het vervoer moeten de zakken met de monsters in de koelkast worden bewaard en wel zodanig dat elke bevroering zorgvuldig wordt voorkomen. Indien het nodig geacht wordt, dient de exploitant een attest van toewijzing van de monsters te ondertekenen.

De slachthuizen en de laboratoria maken onderling afspraken inzake de ophaling van de monsters volgens een geografische “koppeling” tussen slachthuizen en laboratoria. De OSE-databank staat dus niet meer in voor de organisatie van de ophaling van de monsters.

Het vervoer van de monsters kan gebeuren door het laboratorium of door het slachthuis. De overdracht van de monsters tussen de opeenvolgende tussenkomende personen evenals het vervoer ervan, wordt gewaarborgd door het “document tot overdracht” waarvan model in bijlage III van deze omzendbrief. Het luik 1 wordt door de dierenarts-keurder ingevuld.

De slachthuizen met beperkte capaciteit groeperen hun monsters in een EG-erkend slachthuis dat zich in de onmiddellijke omgeving bevindt, waar deze monsters dan opgehaald worden door een

laboratorium. De slachthuizen met beperkte capaciteit mogen eveneens hun monsters rechtstreeks binnenbrengen in een erkend laboratorium.

Indien een slachthuis wenst dat de resultaten van een groep monsters nog dezelfde dag gekend zijn voor 20u00, dan moet het slachthuis zelf deze monsters binnenbrengen in het laboratorium voor 12u00 's middags. Het aantal monsters dat binnengebracht wordt door het slachthuis, moet minimaal 50 zijn. Het aantal van 50 heeft betrekking op het totaal aantal monsters van de slachthuizen in een pool.

De aangestelde voor de ophaling of overbrenging van de monsters vult het luik 2 (bijlage III) in. Hij moet het aantal monsters van de zending kunnen tellen. Hij is ertoe gehouden precies dat aantal monsters mee te nemen dat aan de "OSE-databank" werd meegedeeld. Indien nodig verbreekt hij ter plaatse de zegels van de grote verpakking, maar dan moet hij deze verbreking ook vermelden in luik 2.

In eerste instantie ontvangt de "OSE-databank" inlichtingen van de slachthuizen (inlichtingsformulieren met opsomming van de verzamelde monsters) en in tweede instantie van de erkende laboratoria of van het CODA (hernemingslijsten van de aan de tests onderworpen dieren en de resultaten ervan). Deze databank centraliseert en coördineert het beheer van de snelle en de klassieke tests zoals bedoeld in deze omzendbrief (registratie van de uitgevoerde tests en de resultaten ervan, mededeling van de resultaten, controle op de facturatie, statistieken, enz...).

De laboratoria hebben maximum 30u de tijd om de monsters te analyseren. Van de monsters die door de laboratoria in de namiddag opgehaald worden in de EG-erkende slachthuizen, zullen in normale omstandigheden de resultaten meegedeeld worden voor 15u00 's anderendaags.

4. Identificatie en opslag onder veterinair toezicht van het vlees en de dierlijke bijproducten in afwachting van de resultaten.

Om de overeenstemming te verzekeren en om, in afwachting van het resultaat, elk verlies of omwisseling te vermijden, moet de exploitant van het slachthuis alle delen van het geslacht dier identificeren en deze in de inrichting onder veterinair toezicht opslaan, tenzij ze onmiddellijk gedenatureerd worden en als gespecificeerd risicomateriaal overhandigd worden aan de aangestelde van het destructiebedrijf.

Het betreft de volgende delen : karkas, rode slachtafval, wit slachtafval (dit laatste mag geledigd zijn), vet, bloed, hoornen, huid en poten.

De kop moet in ieder geval gekoeld bewaard worden in afwachting van het resultaat van de tests, overeenkomstig de bepalingen in punt 3 van deze omzendbrief.

Teneinde elke betwisting te vermijden, moet het oor waarin het oormerk zit in natuurlijk verband aan de kop gehecht blijven. De overeenkomst tussen de kop, het karkas, het slachtafval en de dierlijke bijproducten, evenals hun identificatie moeten gegarandeerd blijven.

Na controle van de overeenkomst worden de kop en het karkas geïdentificeerd aan de hand van een etiket waarop het FAVV-referentienummer van het monster staat (*FAVV / afkorting van de PCE / 4-cijfercode van de naam van de keurder / twee laatste cijfers van het jaartal / erkenningsnummer van het slachthuis / ononderbroken serienummer eigen aan het slachthuis voor het lopende jaar / code in drie letters voor de diersoort. Vb. FAVV/LUX/1234/05/EEG26/124/ovi ; FAVV/LUX/1234/05/EEG26/125/cap*).

De exploitant van het slachthuis verzekert de identificatie van alle andere delen opgeslagen onder veterinair toezicht en dit door elk middel dat de keurder aanvaardbaar acht. Dit kan gebeuren per productiepartij, die bijvoorbeeld overeenstemt met een groep dieren, een slachtbeurt, enz..., voor zover deze partijen duidelijk onderscheiden zijn en afzonderlijk van elkaar worden opgeslagen om in geval van een ongunstig resultaat van een snelle test de algehele vernietiging ervan mogelijk te maken.

In geval de opslag van de onder veterinair toezicht opgeslagen dierlijke bijproducten de hygiëne in de inrichting in het gedrang zou brengen, moeten de verrichtingen worden onderbroken gedurende de tijd die nodig is om de toestand te herstellen.

Om in het slachthuis het beheer van de opslag onder veterinair toezicht per productiepartij te vergemakkelijken, is het aan te raden de slachtingen van dieren die aangeduid zijn voor de snelle test,

zoveel mogelijk te groeperen, zodat op die manier ook de opgeslagen productiepartijen en de overeenkomstige monsters voor het laboratorium worden gegroepeerd.

5. Mededeling en registratie van de resultaten.

Wordt enkel als gunstig beschouwd, het resultaat dat negatief werd verklaard door het laboratorium dat de snelle test heeft uitgevoerd.

De resultaten van de snelle tests worden per fax door het erkend laboratorium aan keurder in het slachthuis meegedeeld.

6. Gevolgen van de resultaten.

BIJLAGE II van deze omzendbrief bevat een schema van de te nemen beslissingen naargelang de resultaten van de snelle tests.

Deze beslissingen kunnen als volgt worden uiteengezet :

a) Bemonsterde karkassen.

Gunstig resultaat van de snelle test.

Ingeval van een gunstig resultaat van de snelle test, worden alle onder veterinaire toezicht opgeslagen delen vrijgegeven. De keuring kan verder gezet worden en het vlees kan met een keurmerk worden bekleed.

Ongunstig resultaat van de snelle test.

Ingeval van een ongunstig resultaat van de snelle test, wordt de kop op aanwijzingen van de expert onmiddellijk overgebracht naar het CODA, met het oog op de uitvoering van klassieke tests en differentiatietests van de stammen.

Het karkas en de andere delen die onder veterinaire toezicht werden opgeslagen, eventueel per partij gegroepeerd, worden beschouwd als gespecificeerd risicomateriaal, en worden door de exploitant gedenatureerd en overgedragen aan een erkend ophaler met het oog op de vernietiging ervan.

Vals positief resultaat

Indien het ongunstig resultaat van de snelle test niet wordt bevestigd door de klassieke tests uitgevoerd in het CODA, wordt het resultaat van de snelle test als vals positief beschouwd.

Desondanks blijft de inbeslagname van het vlees en de dierlijke bijproducten gemotiveerd door het ongunstig resultaat van de snelle test.

“Niet-ontleedbare” gevallen

Wanneer er geen snelle test kon worden uitgevoerd, noch in het eerste laboratorium, noch in het CODA, en indien deze test niet verplicht was, wordt het dier gelijkgesteld aan dieren waarbij de snelle test niet hoefde te worden uitgevoerd. Het vlees en de dierlijke bijproducten die onder veterinaire toezicht opgeslagen waren, worden vrijgegeven. De keuring kan verder worden gezet, zoals in het geval van een gunstig resultaat van de snelle test.

Indien geen enkele test kon worden uitgevoerd terwijl die toch verplicht was, wordt het karkas, het afval en de dierlijke bijproducten die onder veterinaire toezicht waren opgeslagen, door de keurder in beslag

genomen, behandeld als gespecificeerd risicomateriaal, gedenatureerd en overgedragen aan een erkend ophaler met het oog op de vernietiging ervan.

- b) Karkassen afkomstig van dezelfde veestapel als het dier waarvan het resultaat van de snelle test ongunstig is.

Zodra het ongunstig resultaat van de snelle test meegedeeld is, worden de nog in het slachthuis aanwezige karkassen die afkomstig zijn van schapen of geiten vermeld op hetzelfde vervoerdocument, gezondheidscertificaat of gezondheidscertificaat voor de invoer, en afkomstig van dezelfde veestapel als het betrokken dier, geïventariseerd door de keurder, ook al is er voor die dieren een gunstig resultaat van een snelle test gekomen.

Hij inventariseert eveneens de nog in het slachthuis aanwezige karkassen afkomstig van schapen of geiten, waarvan de inspecteur van de Administratie van de Controle hem op de hoogte gesteld heeft dat ze behoren tot een groep op te ruimen dieren die geïdentificeerd zijn via het epidemiologisch onderzoek van de Administratie van de Controle naar aanleiding van de ontdekking van een van OSE verdacht dier.

In afwachting van de resultaten van de klassieke tests die ter bevestiging door het CODA zullen worden uitgevoerd, en eventueel van de resultaten van het epidemiologisch onderzoek van de Administratie van de Controle naar aanleiding van de ontdekking van een OSE verdacht dier, worden de op die manier geïventariseerde karkassen, hierna de karkassen "opruiming" genoemd, in het slachthuis onder bewarend beslag geplaatst.

Indien het resultaat van de klassieke tests ter bevestiging gunstig is en derhalve het dier waarvan de snelle test een positief resultaat opleverde, *in fine* een "vals positief" bleek te zijn, kunnen de karkassen "opruiming", die onder bewarend beslag werden geplaatst, geschikt verklaard worden (of blijven) voor menselijke consumptie.

Evenzo kunnen deze karkassen "opruiming" voor menselijke consumptie geschikt worden verklaard indien het epidemiologisch onderzoek van de Administratie van de Controle uitwijst dat de dieren waarvan ze afkomstig zijn niet behoren tot de op te ruimen groep dieren naar aanleiding van de ontdekking van een van OSE verdacht dier.

Indien het resultaat van de klassieke tests daarentegen ongunstig is en het epidemiologisch onderzoek van de Administratie van de Controle uitwijst dat deze dieren behoren tot de op te ruimen groep dieren naar aanleiding van de bevestiging van het OSE geval, moeten deze karkassen "opruiming" onder bewarend beslag worden gehouden totdat overgegaan wordt tot de definitieve inbeslagneming in het kader van de opruiming.

7. Financiële lasten.

De kosten van de snelle test (bemonstering, vervoer, laboratoriumonderzoeken), van de eventuele klassieke tests evenals deze van de genotypering van positief bevonden schapen of van de onderzoeken ter differentiatie van *scrapie* en BSE, zijn niet ten laste van het slachthuis, noch van de eigenaar van de geteste dieren.

Indien de keurder speciaal door de slachthuisexploitant opgeroepen wordt om het vlees van de dieren waarvan de snelle test gunstig blijkt te zijn, vrij te geven en het stempelen ervan toe te laten, stelt hij een schuldvordering op.

In geen enkel geval zullen de overheidsdiensten overgaan tot eender welke vergoeding van de kosten of van het economisch verlies voortvloeiend uit de opslag onder veterinair toezicht, in afwachting van het resultaat van de snelle test, van vlees en dierlijke bijproducten van schapen en geiten, evenmin van deze voortvloeiend uit de inbeslagneming en de vernietiging van vlees en dierlijke bijproducten van schapen of geiten die positief of vals positief zijn, of waarvan het epidemiologisch onderzoek van de Administratie van de Controle uitwijst dat ze behoren tot een groep op te ruimen dieren naar aanleiding van de ontdekking van een OSE-geval.

8. Begeleidende maatregelen.

a) Medewerking van de exploitant van het slachthuis.

De exploitant van het slachthuis moet de organisatie, het slachtritme en de slachttechnologie aanpassen met het oog op de naleving van de voorschriften van deze omzendbrief.

Teneinde het nemen van een monster bestemd voor een snelle test mogelijk te maken, moet het personeel worden opgeleid om bij schapen en geiten de kop van het karkas te scheiden ter hoogte van het atlanto-occipitaal gewricht, waarbij het ruggenmerg met een rechte insnijding zo dicht mogelijk bij de atlaswervel wordt doorgesneden, zodanig dat er geen hersenweefsel wordt losgerukt en dat de hersenstam niet uit het schedeldak wordt getrokken.

De exploitant geeft de keurder de nodige hulp bij de uitvoering van de monsternemingen, het opstellen van het aanvraagformulier voor analyse en de verzending van de monsters.

Hij stelt hem een werktafel in bestendig materiaal ter beschikking, evenals plastic wegwerpfolie ter bescherming van deze werktafel.

b) Bedwelming.

Tenzij het gaat om een rituele slachting, wordt de bedwelming van aan de snelle test onderworpen schapen en geiten bij voorkeur uitgevoerd door elektrische bedwelming of door kopslagbedwelming. Bij elektrische bedwelming moet men ervoor zorgen dat de elektroden een goed contact met de huid hebben, in het bijzonder ingeval van overvloedige wol. Wanneer een kopslagtoestel wordt gebruikt, moet de tijd tussen de bedwelming en het verbloeden zo kort mogelijk zijn.

Het is af te raden gebruik te maken van een pinschiettoestel wegens het risico op beschadiging van de hersenstam.

Ter herinnering, het gebruik van de hamer evenals een nekschot door middel van een pinschiettoestel (tenzij een schot in het voorhoofd in verband met de aanwezigheid van horens niet mogelijk is) zijn verboden krachtens de reglementering op de dierenbescherming.

Om de naleving van deze bepalingen te vergemakkelijken, gaat de exploitant niet over tot het bedwelmen van die dieren aan die aan een snelle test moeten worden onderworpen vooraleer zij door de keurder hiertoe werden aangeduid.

Alle schapen of geiten die bedwelmd werden met een methode die niet toegelaten is door de reglementering inzake dierenbescherming, worden in beslag genomen op grond van artikel 42 van de wet van 14 augustus 1986 betreffende de bescherming en het welzijn der dieren. Bovendien, met het oog op de opsporing van OSE, worden zij behandeld overeenkomstig de bepalingen van de ministeriële omzendbrief, ref. 30/SA/OSE/MGX/AT/104282, van 14 september 2001 met betrekking tot het "passief" of klinisch epidemiologisch toezicht van overdraagbare spongiforme encefalopathieën en hondsdoelheid in de slachthuizen".

Een proces-verbaal dient opgemaakt overeenkomstig de instructies van de ministeriële omzendbrief, ref. 30/VIII/LA/MGX/85237 van 24 februari 2000 met betrekking tot het "toezicht op de toepassing van de wetgeving en de reglementering inzake de bescherming en het welzijn der slachtdieren". Evenwel, wat de proceduriële aspecten betreft dient thans het stelsel van het KB 22.02.2001 "controle FAVV" opgevolgd.

9. Toezicht.

De Administratie van de Controle van het FAVV moet toezien op de naleving door de slachthuisexploitanten van de verplichtingen die aan hen uit hoofde van deze omzendbrief zijn opgelegd.

Nadere inlichtingen met betrekking tot het toepassen van deze omzendbrief kunnen in eerste instantie verkregen worden bij de Provinciale Controle-eenheid waar de betrokken inrichting onder ressorteert.

Voor de Directeur-generaal afwezig,
Dr. Ph. MORTIER, (get .)

Directeur

BIJLAGE I
(versie 7 – Februari 2005)

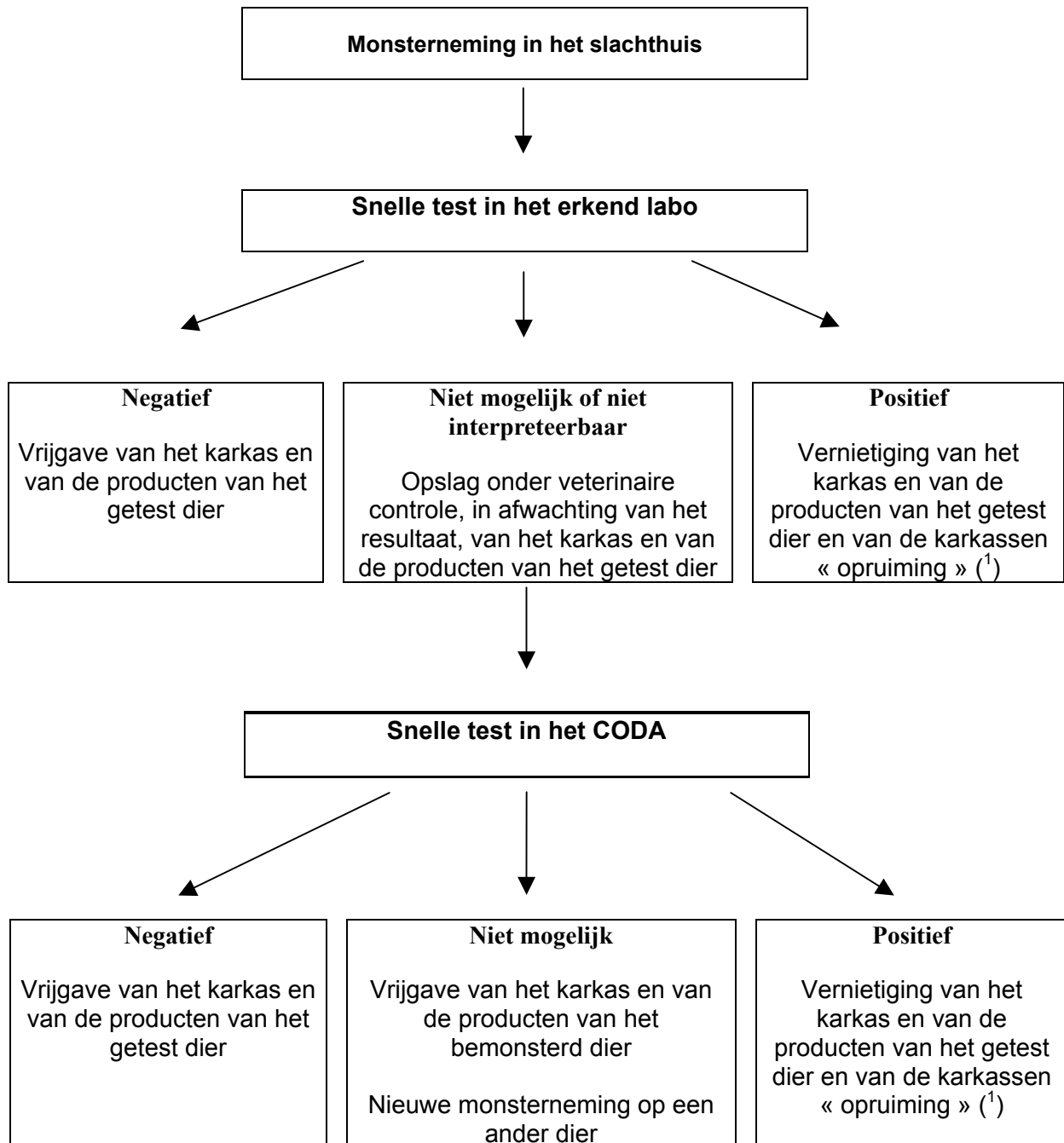
Erkende laboratoria voor snelle TSE-testen bij schapen en geiten

Naam Labo Nom labo	Verantwoordelijke Responsable	Tel. - Tél.	Fax	GSM	E-Mail
SGS Agrilab NV Polderwijkweg 16 Haven 407 B-2030 ANTWERPEN	Guy Lamon Yasemin Yilderin	03/545.87.77 03/545 87 87	03/545.87.79	0475/64.37.19	Guy_Lamon@sqs.com agrilab_bse_lab0_be@sqs.com
QUALITY PARTNER S.A. Rue Hayeneux 62 B-4040 HERSTAL	Jean-Luc Fourré Jean-Yves François Annick Bosseloir Vincent Helbo	04/240.75.00	04/240.75.10	0474/30.12.23 0477/60.82.37 0474/99.04.85 0496/44.08.12	info@quality-partner.be
Ulg - FMV Centre de Recherche sur les Protéines Prions Av. De l'hôpital n° 1 Bâtiment B 36 Tour 4 de Pharmacie (4ème étage) 4000 Sart-Tilman Liège	George Daube Dominique Quatpers Degand Guy	04/366.43.22 04/366.43.11 04/366.43.10	04/366.43.21	0475/37.71.14 0478/56.92.00 0495/60.47.90	dquatpers@ulg.ac.be mdaoa.fmv@ulg.ac.be
CER - Laboratoire d'hormonologie Rue de Carmel 1 B-6900 MARLOIE	Philippe Delahaut Didier Willem	084/31.00.90	084/31.61.08	0495/30.44.06	bse.ceroha@skynet.be delahaut@cer-dha.be
LABORATORIUM ECCA N.V. Ambachtsweg 3 B-9820 MERELBEKE	Frank Benijts Christine Van Breusegem An Slegers secretariaat	09/252.64.44	09/252.64.24	0496/26.15.21	fb@labecca.be cvb@labecca.be as@labecca.be secretariaat@labecca.be
LOVAP Kleinhoefstraat 4 B-2440 GEEL	Gerrit De Peuter Ria Ruelens	014/58.55.86	014/58.17.06	0475/63.11.39 0474/55.51.81	lovap@skynet.be
CARAH asbl II Rue Paul Pastur B-7800 ATH	Michel Van Koninckxloo (directeur) Martine Gadenne	068/26.46.60 068/26.46.57 068/26.46.92	068/26.46.99	0495/20.20.14 0475/32.45.08 0496/876.855	vankonin@skypro.be
CODA/DEPARTEMENT Biocontrole Afdeling Pathologie Groeselenberg 99 B-1180 Ukkel	Emmanuel Vanopdenbosch Stefan Roels Hendrik De Bosschere	02/375.44.55 02/379.05.47 02/379.05.43	02/379.04.79	0495/63.33.62 0497/51.64.97	EMVAN@VAR.FGOV.BE STROE@VAR.FGOV.BE hedeb@var.fgov.be
SILLIKER N.V. Hoogkamerstraat 42 B-9100 SINT-NIKLAAS	Veerle Sterckx (technisch verantwoordelijke) Mario Goossens	03/766.73.04	03/777.65.09	0497/53 67 95 0486/67 43 46	veerle.sterckx@silliker.be info@silliker.be
CHEMIPHAR N.V. Lieven Bauwensstraat 4 B-8200 Brugge	Johan Schaep	050/31.02.52	050/31.02.54	0474/35.94.38 0477/69.11.49	icordonnier@unicall.be
I.P.H.B. Boulevard Sainctelette 55 B-7000 MONS	Etienne Noël Christian Gerard	065/40.36.73 065/40.36.12 065.40.36.10	065/34.74.80	0478/40.54.21 0477/46 95 54	etienne.noel@hainaut.be iphb.esb@hainaut.be chr.gerard_iphb@hainaut.be
VAKGROEP DIERGENEESKUNDIG TOEZICHT OP EETWAREN Salisburylaan 133 Vleugel B B-9820 MERELBEKE	L. De Zutter (week zonder permanentie) Laid Doudah	09/264.73.18 09/264.74.55	09/264.73.19 09/264.74.91	0474/48.70.04 0475/41 98 41	lieven.dezutter@rug.ac.be
LABORATOIRE du SHA Avenue de Fécamp 25 B-7700 MOUSCRON	Sabine Hottis Cécile Vercamer	056/33.06.24	056/48.70.57	0474/99.17.18 0497/80.03.87	labosha@skynet.be
DGZ Vlaanderen Deinzehorsweg 1 B-9031 DRONGEN	Patrick Biront Mia Vanrobaeys (verantw. Labo) Jef Derijcke	09/226.10.87 09/216.71.21 050/23.05.34 09/216.71.20	09/216.71.41	0479/99 85 50 0476.22.25.47 0476/29.88.07	Patrick.Biront@dgz.be drongen_bse@dgz.be mia.vanrobaeys@dgz.be jef.derijcke@dgz.be
ENVIROTOX Siemenslaan 13 B-8020 OOSTKAMP	Eric Goudeseune (coörd. Labo) Rik Baes (verantw. Planning labo)	050/83.37.30	050/83.37.33	0475/91.83.34 0476/42.92.81	bse@envirotox.be eric.goudeseune@envirotox.be
LARECO Zoning Industriel de Aye B-6900 MARCHE EN FAMENNE	H. Wiame Michel Hubert Isabelle Mahy	084/32.16.90	084/31.43.31	0475/65.14.19 0477/55 02 07 0497/87 06 63	laboratoire@lareco.net
LABORACO Rue du Filleul 22 1190 BRUXELLES	Marie-Claire Depoorter Amale Elmekki	02/349.67.99	02/344.84.09	0495/29.00.37 0475/270.132 0494/100.120	laboraco@skynet.be
EURATECA Rue Le Marais 15 B-4530 VILLERS-LE-BOUILLET	Luc Olivier Jean-Luc Piron Muriel Jamart	04/259.93.20 04/259.93.23	085/23.60.69 04/259.73.74	0475/61.65.29 0477/63.36.16	euraceta@openweb.be
MVL Goedlevenstraat 179 B-9041 OOSTAKKER	De Wilde Ann-Rose Frederic Matheys	09/238.30.30	09/219.00.55	0475/81 20 89	MVL@goedleven.be

BIJLAGE II
(Versie 2 – Februari 2005)

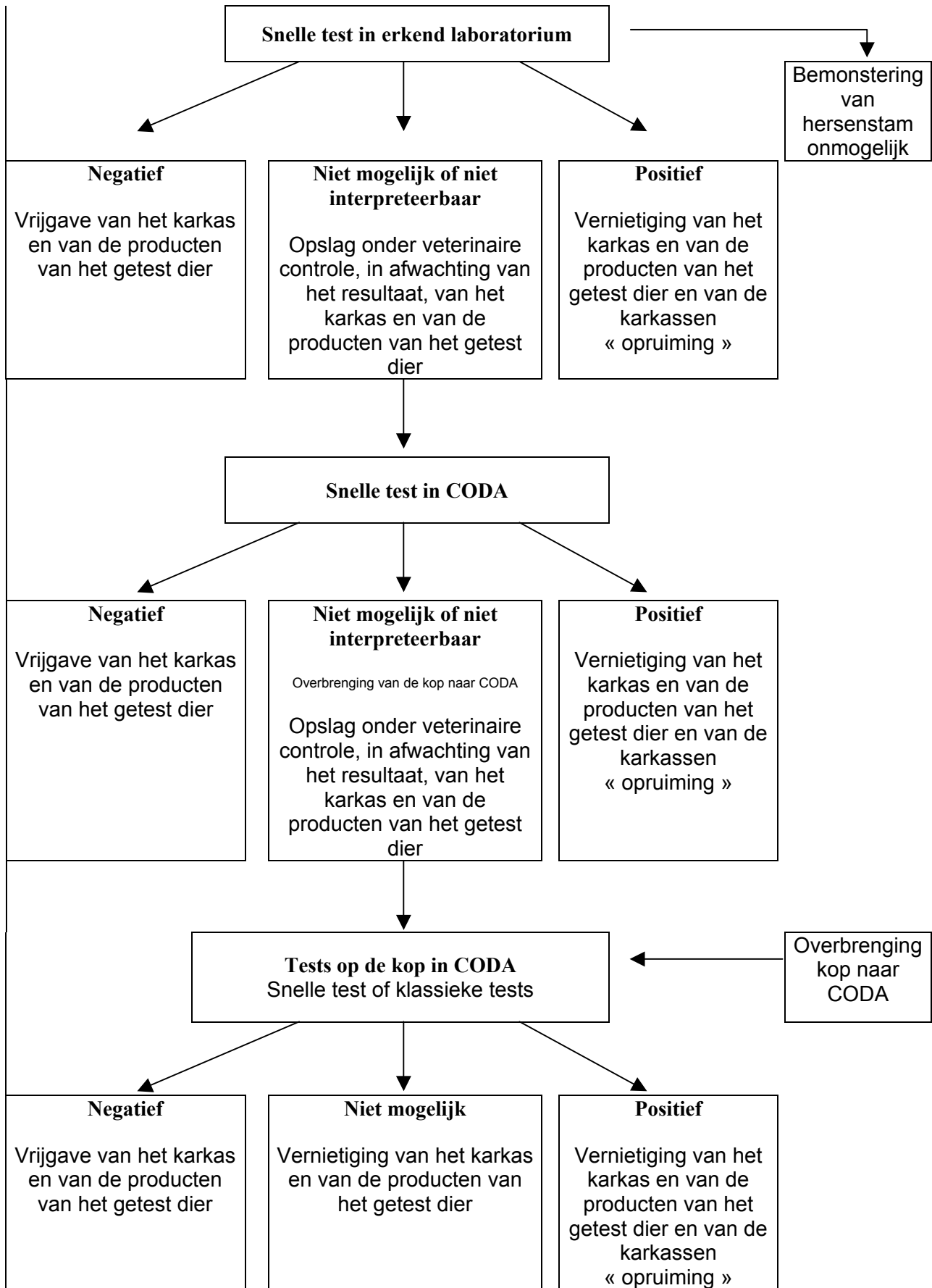
Beslissingsschema betreffende het getest karkas van een schaap of een geit in het slachthuis

A) De snelle test is niet verplicht.

¹ Voor de karkassen “opruiming” na ongunstige resultaten van de klassieke tests ter bevestiging.

B) De snelle test is verplicht.

BIJLAGE III
Model (Versie 7 – Februari 2005)

Document tot overdracht van monsters bestemd voor snelle OSE-tests naar erkend laboratorium ⁽¹⁾

Luik 1

Met het oog op het direct vervoer van de monsters naar een erkend laboratorium, verklaart ondergetekende, keurder in het slachthuis van en te .....

telefoon : ....., fax : .....
 de volgende monsters bestemd voor de snelle OSE-tests te hebben verpakt in een eindverpakking en gecontroleerd op aantal en referentienummers :

- aantal : .....
- FAVV, afdeling veterinaire keuring -referenties:
  - van ..... tot .....
  - van ..... tot .....
  - van ..... tot .....
  - van ..... tot .....

De eindverpakking met de monsters werd door mijn toedoen verzegeld onder het nummer : .....
 en de referentienummers van de monsters zijn vervat in de bijgevoegde hernemingslijst.

Gedaan te ....., op .....

(Naamstempel en handtekening van de keurder)

Luik 2.

Ik ondergetekende (naam, voornaam, adres)

handelend in de hoedanigheid van
 aangestelde van het slachthuis/het erkend
 laboratorium (2)

verklaar in het bovenvermeld slachthuis de
 verzegelde eindverpakking met nummer

te hebben aangenomen om deze te
 vervoeren naar het slachthuis/erkend
 laboratorium (2) van

Ik heb vastgesteld dat de eindverpakking
 en de zegels intact waren.
 Eventuele opmerkingen :

Ik ondergetekende (naam, voornaam, adres)

handelend in de hoedanigheid van
 aangestelde van het slachthuis

verklaar in het bovenvermeld slachthuis de
 verzegelde eindverpakking met nummer

te hebben aangenomen.

Ik heb vastgesteld dat de eindverpakking
 en de zegels intact waren.

Eventuele opmerkingen :

Ik ondergetekende (naam, voornaam, adres)

handelend in de hoedanigheid van
 aangestelde van het erkend laboratorium

verklaar in het bovenvermeld slachthuis de
 verzegelde eindverpakking met nummer

te hebben aangenomen om deze te

vervoeren naar het erkend laboratorium van

Ik heb vastgesteld dat de eindverpakking en
 de zegels intact waren.

Eventuele opmerkingen :

Gedaan te ....., op .....

(Naam, voornaam en handtekening)

Luik 3.

Ik ondergetekende (naam, voornaam, adres) .....

verantwoordelijke voor het in ontvangst nemen van de monsters in het erkend laboratorium van .....
 verklaar de hierboven beschreven monsters te hebben ontvangen en aangenomen met het oog op het uitvoeren van de snelle OSE-tests.
 De eindverpakking en de zegels waren intact / waren niet intact ⁽²⁾.

Eventuele opmerkingen : .....

Dit document wordt vandaag nog naar de keurder van het slachthuis vermeld in luik 1 teruggestuurd.

Gedaan te ....., op .....

(Naam, voornaam, handtekening)

¹ Elke opeenvolgende tussenkomende bewaart een kopie van dit document in de staat waarin hij het ingevuld heeft en hij overhandigt het origineel exemplaar aan de volgende tussenkomende persoon.

² Schrappen wat niet past.

